

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મેસર્સ લિપ્ટોન ઇન્ડિયા લિમિટેડ. અને બીજા.

વિ.

કર્ણાટક રાજ્ય અને ઓઆરએસ.

ઓક્ટોબર ૮, ૧૯૯૬

[એસ. પી. ભરુયા અને એસ. સી. સેન, જે. જે.]

સોગંદનામા:

હાઈકોર્ટ-હાઈકોર્ટ સમક્ષ પેઝિંગ કેસમાં રાજ્ય સરકાર વતી દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામાએ ઉપરોક્ત સોગંદનામા પર કાર્યવાહી કરી અને તે મુજબ કેસનો નિર્ણય લીધો-સોગંદનામામાં કરવામાં આવેલું નિવેદન પાછળથી ખોટું હોવાનું જણાયું-રાજ્યના મુખ્ય સચિવ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલું બીજું સોગંદનામું, આ અદાલતના નિર્દેશોના જવાબમાં સૂચવવામાં આવ્યું હતું કે સંબંધિત સત્તાવાળાઓને શપથ પર ખોટા નિવેદનની ગંભીરતા અને હાઈકોર્ટ-હેલ્ડ સમક્ષ ઉપરોક્ત

સોગંદનામું દાખલ કરવાની ગંભીરતા સમજાઈ ન હતી, ઉચ્ચ અદાલતે રાજ્ય સરકાર-હાઈકોર્ટ વતી સોગંદ પર નિવેદન કરવામાં આવે તો પણ તેને સાચું સ્વીકારવામાં ખૂબ જ સતર્ક રહેવું જોઈએ. ચુકાદાને રદ કર્યો અને આ મામલાને સુનાવણી માટે અને નવેસરથી નિર્ણય લેવા માટે હાઈકોર્ટમાં મોકલી દેવામાં આવ્યો.

સીવીલ અપીલીય હકૂમત :૧૯૯૪ની સિવિલ અપીલ નંબર ૫૪૨૫-૨૯. કર્ણાટક હાઈકોર્ટના ૧૯૯૪ના ૧૩.૬.૯૪ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી ડબલ્યુ.પી.નં. ૨૭૪-૭૮.

અપીલકર્તાઓ માટે જે. બી. ડી. એન્ડ કંપની માટે એચ. એન. સાલ્વે, એસ. ગણેશ, રવિંદર નારાયણ, રાજન નારાયણ, સુશ્રી સોનુ ભટનાગર અને સાજન નારાયણ.

સામાવાળા માટે ટી. એલ. વિશ્વંતા ઐયર, કે. એચ. નોબિન સિંહ અને એમ. વીરપ્પા.કોર્ટ દ્વારા નીચે મુજબનો આદેશ જારી કરવામાં આવ્યો હતો:

રિટ અપીલમાં કર્ણાટક હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના ચુકાદા અને આદેશને કરદાતા દ્વારા વિશેષ રજા સાથે પડકારવામાં આવે છે.

૧૩મી ઓગસ્ટ, ૧૯૯૬ના રોજ દલીલો દરમિયાન અમને જાણવા મળ્યું કે ડિવિઝન બેન્ચે આ આધાર પર કાર્યવાહી કરી હતી કે સરકારી આદેશ નં. સી. આઈ. ૧૩૮ એસ. પી. સી. ૯૦ (પી) તારીખ ૨૭મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૦, રાજ્ય સરકારના રાજપત્રમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી ન

હતી.આપું કરવાનું કારણ રાજ્ય સરકારનું વલણ હતું.રાજ્ય સરકાર વતી રિટ અપીલમાં દાખલ કરવામાં આવેલા પ્રત્યુત્તરમાં નીચે મુજબ જણાવવામાં આવ્યું હતું:-

"એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સરકારી આદેશ તારીખ ૨૭.૯.૧૯૯૦ (પરિશિષ્ટ એ દ્વારા) કેએસટી અધિનિયમ, ૧૯૫૭ની કલમ ૮એ હેઠળ તેની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને જારી કરવામાં આવ્યો ન હતો.તે ન તો સત્તાવાર રાજપત્રમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું હતું અને ન તો કાયદાની કલમ ૩૯ હેઠળ વિચાર્યા મુજબ વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવામાં આવ્યું હતું.

(ભારપૂર્વક)

વાણિજ્યિક કરવેરાના ડેપ્યુટી કમિશનર (મૂલ્યાંકન VI) આર. કૃષ્ણ મૂર્તિ દ્વારા તેમની જાણકારી મુજબ સોગંદનામા પર પ્રત્યુત્તરમાંના દાવાઓની ચકાસણી કરવામાં આવી હતી.દલીલ દરમિયાન જાણવા મળ્યું હતું કે ઉપરોક્ત સરકારી આદેશ હકીકતમાં ૭મી માર્ચ, ૧૯૯૧ના રોજ રાજ્ય સરકારના રાજપત્રમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો હતો.તેથી, અમે નીચેનો આદેશ પસાર કર્યો:-

"તેથી, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે પ્રત્યુત્તરમાં પ્રમાણિત સરકારી આદેશમાં આપવામાં આવેલું નિવેદન સત્તાવાર રાજપત્રમાં પ્રકાશિત થયું ન હતું તે ખોટું છે. તેથી, કર્ણાટક સેલ્સ ટેક્સ એક્ટની કલમ ૩૯ હેઠળ વિચાર્યા મુજબ અન્ય સરકારી આદેશ

વિધાનસભા સમક્ષ મૂકવામાં આવ્યો ન હતો કે કેમ તે પણ ખોટો છે.તપાસ થવી જોઈએ અને સાચી સ્થિતિ દર્શાવતું સોગંદનામું દાખલ કરવું જોઈએ.તે શોધવું પણ જરૂરી બને છે કે કેવી રીતે વાણિજ્યિક કરવેરાના નાયબ કમિશનર શપથ પર તેની પોતાની જાણકારી પ્રમાણે સાચું હોવાનું ચકાસી શકે છે કે તેના પોતાના વિભાગને લગતા સરકારી આદેશ જ્યારે જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો ત્યારે તે જાહેર કરવામાં આવ્યો ન હતો.તે કાં તો ઘોર બેદરકારીને કારણે અથવા ઈરાદાપૂર્વક કોર્ટને ગેરમાર્ગે દોરવા માટે કરવામાં આવ્યું હતું.

તેમાં જે સામેલ છે તેની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે નિર્દેશ આપીએ છીએ કે કલમ ૩૮ના પાલન અને નાયબ કમિશનરના સોગંદનામા સંબંધિત સોગંદનામું કર્ણાટક રાજ્યના મુખ્ય સચિવ દ્વારા સોગંદનામા પર મૂકવામાં આવે.આ આજથી ૩ અઠવાડિયાની અંદર કરવામાં આવશે.એક અઠવાડિયા પછી, અપીલકર્તાઓને તેના જવાબમાં સોગંદનામું દાખલ કરવા માટે આપવામાં આવે છે.આ મામલાને ૪ અઠવાડિયા માટે સ્થગિત કરવામાં આવ્યો છે.આને આંશિક સુનાવણી તરીકે ગણવામાં આવશે.૭.૩.૯૧ તારીખના રાજ્ય સરકારના રાજપત્રને પ્રદર્શન 'એ' તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવ્યું છે અને તેને રેકૉર્ડના એક ભાગ તરીકે ગણવામાં આવશે.

તે આદેશના જવાબમાં કર્ણાટક રાજ્યના મુખ્ય સચિવ સેસિલ નોરોન્હાએ ૩૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૯૬ના રોજ સોગંદનામું આપ્યું છે.રાજ્ય સરકારના રાજપત્રમાં ઉપરોક્ત સરકારી આદેશના પ્રકાશન અંગે પ્રત્યુત્તરમાં લેવામાં આવેલા વલણના સંદર્ભમાં, મુખ્ય સચિવ જણાવે છે કે તેમને "કરવામાં આવેલી પૂછપરછમાંથી જાણવા મળ્યું છે કે શ્રી આર. કૃષ્ણ મૂર્તિ પ્રામાણિકપણે માનતા હતા કે કોઈ પ્રકાશનને અસર થઈ નથી.આ સરકારી આદેશ રાજ્ય સરકારના વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ વિભાગ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો અને જારી કરવામાં આવ્યો હતો.શ્રી કૃષ્ણ મૂર્તિ જે કાર્યાલય અને વાણિજ્યિક કરવેરા વિભાગ સાથે સંબંધિત છે તેને સરકારી આદેશની તૈયારી સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી.શ્રી આર. કૃષ્ણ મૂર્તિએ કે. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૮એ હેઠળ રાજ્ય સરકારના જાહેરનામાની સામાન્ય પ્રથાને ધ્યાનમાં રાખીને ૩ મહિનાના સમયગાળા માટે કર્ણાટક ગેઝેટના પાછળના નંબરો જાતે જ જોયા હતા, જે સામાન્ય રીતે તેમના ઇશ્યૂની તારીખના એક કે બે અઠવાડિયામાં પ્રકાશિત થાય છે.સત્તાવાર રાજપત્રમાં પ્રશ્નમાં રહેલા સરકારી આદેશનું કોઈ પ્રકાશન ન હતું તેવું નિવેદન તેમણે જે સમયગાળા માટે સંપૂર્ણ તપાસ કરી હતી, એટલે કે ત્રણ મહિના, તેના સંદર્ભમાં તેને સંપૂર્ણ નિવેદન બનાવવાને બદલે મર્યાદિત કરી શકાયું હોત.જો કે, આ કેસના સંજોગોમાં, શ્રી આર. કૃષ્ણ મૂર્તિએ જે કહ્યું હતું તે તેમની ઘોર બેદરકારી તરીકે ન ગણી શકાય.મુખ્ય સચિવ આગળ જણાવે છે કે, "શ્રી આર. કૃષ્ણ મૂર્તિએ જે

નિવેદન આપ્યું હતું તે સમયે તેમને ખબર નહોતી કે તે ખોટું છે, જે મને એવા નિષ્કર્ષ પર લઈ જાય છે કે કર્ણાટકની માનનીય ઉચ્ચ અદાલતને ગેરમાર્ગે દોરવાનો કોઈ ઇરાદાપૂર્વકનો ઇરાદો નહોતો".ફરીથી, "ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, હું આદરપૂર્વક રજૂ કરું છું કે મારો અભિપ્રાય છે કે શ્રી આર. કૃષ્ણ મૂર્તિ તરફથી માનનીય ઉચ્ચ ન્યાયાલયને ગેરમાર્ગે દોરવાનો કોઈ ગંભીર બેદરકારી અથવા કોઈ ઇરાદાપૂર્વકનો ઇરાદો નહોતો".

(ભારપૂર્વક)

આ અધિકારીએ એક સોગંદનામું પણ આપ્યું છે, જેમાં તે માફી માંગે છે અને પોતાની પ્રામાણિક અને અનિરુદ્ધનીય ભૂલ માટે માફી માંગે છે.તેઓ જણાવે છે કે, તેમની વાસ્તવિક છાપ હતી કે જો ઉપરોક્ત સરકારી આદેશ રાજ્ય સરકારના રાજપત્રમાં પ્રકાશિત થયો હોત, તો તે તેની તારીખથી વાજબી સમયની અંદર પ્રકાશિત થયો હોત અને આ આધારે, તેમણે કાળજીપૂર્વક તમામ રાજપત્રોની તપાસ અને તપાસ કરી હતી જે પછીના ત્રણ મહિનાના સમયગાળા દરમિયાન બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા અને જાણવા મળ્યું હતું કે તે પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યા ન હતા.તેથી, તેઓ માનતા હતા કે "તમામ નિષ્ઠાવાન અને મહેનતુ પ્રયાસો કર્યા પછી" તે પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું ન હતું.

સરકારી આદેશ જણાવે છે કે તે વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ સચિવાલય તરફથી બહાર પાડવામાં આવ્યો છે.રાજ્ય સરકારના રાજપત્રમાં પ્રકાશન માટે

મોકલેલા પત્રની એક નકલ વાણિજ્યિક કરવેરા કમિશનરને ચિહ્નિત કરવામાં આવી હતી.પ્રત્યુત્તર આપનાર સ્પષ્ટ નિવેદન આપે છે કે ઉપરોક્ત સરકારી આદેશ માત્ર એ આધારે પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો ન હતો કે તે પછીના ત્રણ મહિનાના રાજ્ય સરકારના રાજપત્રોમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો ન હતો.ઉપરોક્ત અધિકારીએ વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ સચિવાલય અથવા તેમના પોતાના વિભાગની સંબંધિત ફાઇલોનો કોઈ સંદર્ભ આપ્યો ન હતો.

ઉચ્ચ અદાલતમાં ઉપરોક્ત અધિકારી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા પ્રત્યુત્તરમાં સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું છે કે ઉપરોક્ત સરકારી આદેશ રાજ્ય સરકારના રાજપત્રમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો ન હતો.આ નિવેદન ઉપરોક્ત અધિકારીએ તેમની જાણકારી મુજબ સાચું પાડ્યું હતું.રાજ્ય સરકાર વતી શપથ લઈને આ નિવેદન આપવામાં આવ્યું હતું.કર્ણાટક હાઈકોર્ટ સમક્ષ પેટિંગ કાર્યવાહીમાં આ નિવેદન આપવામાં આવ્યું હતું.આ નિવેદન એ હેતુ સાથે આપવામાં આવ્યું હતું કે ઉચ્ચ અદાલતે તેના પર કાર્યવાહી કરવી જોઈએ.હાઈકોર્ટે આ નિવેદન પર કાર્યવાહી કરી હતી.હવે આ નિવેદન ખોટું હોવાનું બહાર આવ્યું છે.

કર્ણાટક રાજ્યના વહીવટીતંત્રનું પ્રતિનિધિત્વ તેના મુખ્ય સચિવ દ્વારા કરવામાં આવે છે, જે આ અધિકારીને ગંભીર બેદરકારી માટે દોષી ઠેરવતા નથી.મુખ્ય સચિવને તે અક્ષમ્ય લાગતું નથી કે આ નિવેદન ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ પડતર કાર્યવાહીમાં રાજ્ય સરકાર વતી શપથ પર

આપવામાં આવ્યું હતું.અમે સહમત ન થઈ શકીએ.મુખ્ય સચિવને આ અધિકારી સામે કાર્યવાહી કરવી જરૂરી લાગે છે કે નહીં તે અમારી ચિંતા નથી.અમારી ચિંતા એ છે કે રાજ્ય સરકારે હાઈકોર્ટ સમક્ષ શપથ પર નિવેદન આપ્યું હતું જે ખોટું હતું અને હાઈકોર્ટનો ચુકાદો તે નિવેદનના આધારે સ્વીકારે છે અને આગળ વધે છે.તેથી, ઉચ્ચ ન્યાયાલયના ચુકાદાને રદ કરવો જોઈએ અને આ મામલાની સુનાવણી અને નવેસરથી નિર્ણય લેવા માટે ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં મોકલી દેવો જોઈએ.

આપણે ઉપર જે કહ્યું છે તેને ધ્યાનમાં રાખીને આપણે કર્ણાટકની ઉચ્ચ અદાલતને ચેતવણી આપવી જોઈએ કે રાજ્ય સરકાર વતી સોગંદ પર નિવેદન કરવામાં આવે તો પણ તેને સાચું તરીકે સ્વીકારવામાં તેણે ખૂબ જ સતર્ક રહેવું જોઈએ.તે દુર્ભાગ્યપૂર્ણ છે કે આપણે રાજ્ય સરકાર તરફથી આ ચૂકવણી કરવી જોઈએ, પરંતુ આપણી સામેનો રેકૉર્ડ આપણી પાસે કોઈ વિકલ્પ છોડતો નથી.

રાજ્ય સરકારના વિદ્વાન વકીલે હવે રજૂઆત કરી છે કે આપણે રાજ્ય સરકાર વતી દાખલ કરેલા સોગંદનામાના સંદર્ભમાં આ સામાન્ય નિરીક્ષણ ન કરવું જોઈએ.જેમ આપણે પહેલેથી જ કહ્યું છે તેમ, અમે આમ કર્યું છે કારણ કે કર્ણાટક રાજ્યના મુખ્ય સચિવ એ હકીકતથી ખાસ પરેશાન નથી લાગતા કે હાઈકોર્ટ સમક્ષની સરકાર જે સાચી ન હતી.તેમને એવું પણ લાગતું નથી કે આ સરકારી આદેશ માત્ર આગામી ત્રણ મહિના માટે ગેઝેટમાંથી પસાર થવાના આધારે રાજપત્રિત કરવામાં આવ્યો ન હતો તેવું

નિવેદન આપવામાં આ અધિકારીએ ઘોર બેદરકારી દાખવી હતી.આપણે એવું માની લેવું જોઈએ કે રાજ્ય સરકારના અન્ય અધિકારીઓને મુખ્ય સચિવ પાસેથી પણ આવી જ બેદરકારીની અપેક્ષા રાખીને, ઓછી કે કોઈ તપાસ નહીં કરવાના શપથ પર અદાલતો સમક્ષ નિવેદનો આપવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવશે.

અપીલની મંજૂરી છે.અપીલ હેઠળના ચુકાદા અને આદેશને રદ કરવામાં આવે છે.આ ચુકાદા અને આદેશમાં જે જણાવવામાં આવ્યું છે તેને ધ્યાનમાં રાખીને, રિટ અપીલ (જે ૧૯૯૪ની રિટ અપીલ નંબર ૨૭૪,૨૭૮ છે) કર્ણાટકની ઉચ્ચ અદાલતની ફાઇલમાં પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે છે, જેની સુનાવણી અને નવેસરથી નિર્ણય લેવામાં આવે છે.ડિવિઝન બેન્ચ અમારી સામેની અપીલની સુનાવણી કરી રહી છે.અપીલની સુનાવણી હાથ ધરવામાં આવશે અને અભિયાન સાથે અને શક્ય હોય ત્યાં સુધી, આજથી ચાર મહિનાના સમયગાળાની અંદર તેનો નિકાલ કરવામાં આવશે.અપીલોનો નિકાલ થાય ત્યાં સુધી, આ અદાલત દ્વારા ૧૩મી ઓગસ્ટ, ૧૯૯૪ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલો આદેશ ચાલુ રહેશે.

કર્ણાટક રાજ્ય અપીલકર્તાઓને આ અપીલોનો ખર્ચ ચૂકવશે અને રૂ. ૫૦, ૦૦૦/- (રૂપિયા પચાસ હજાર).

આર.પી.

અપીલોને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

*This judgment has been translated using AI Tool –
SUVAS.*

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.